

Kaskisten kaupunki

Talousarvio 2019 ja taloussuunni- telma 2020-2021

Sisällys

Kaskisten kaupungin toiminta-ajatus ja visio	1
Kaupunginjohtajan katsaus	2
Yleisperustelut ja kehitysnäkymät	3
Konserniohjeistus ja tavoitteet	8
Tuloslaskelmaosa	10
Investointiosa	11
Rahoitusosa	12
Käyttötalousosa	13
Päätöksenteko ja hallinto	15
Perusturva	18
Sivistys	26
Tekninen	36
Kaupungin henkilöstö	38
Liitteet	40

Kaskisten kaupungin toiminta-ajatus ja visio

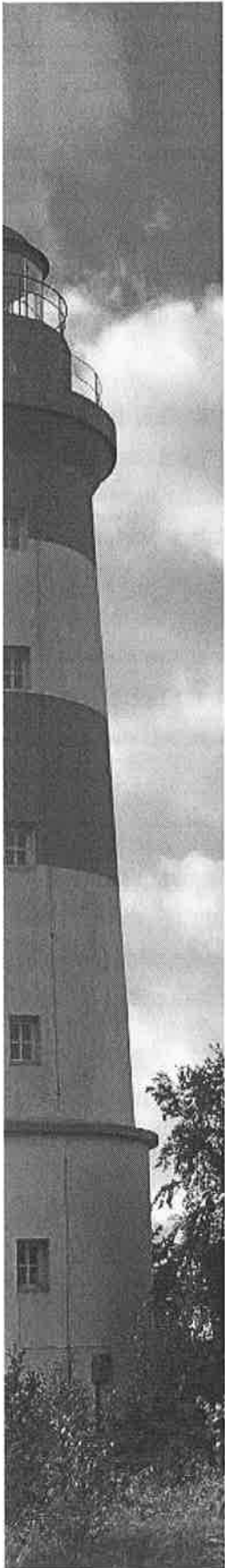

Kaskisten kaupungin toiminta-ajatus

Kaupungin yleisen sekä taloudellisen kehityksen edistäminen erilaisin toimenpitein ja asukkaiden sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen elämänlaadun edistäminen tarjoamalla heille hyvään ja vakaaseen talouteen perustuvaa täysipainoista palvelua.

Kaskisten kaupungin visio

Kaskinen on itsenäinen, kaksikielinen alueensa vetovoimainen kasvukeskus, jonka talous on kunnossa. Kaskinen on kehittyvä, luonnonläheinen, kulttuurihistoriallinen puutaloidylli merellisessä ympäristössä. Asukkaiden hyvinvointi on turvattu osaavan ja motivoituneen henkilöstön tuottamilla korkeatasoisilla palveluilla yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Kaupunginjohtajan katsaus

Kaskisten kaupunki käynnisti yhdessä Närpiön kanssa kuntaliitosselvityksen vuoden 2017 alussa. Kuntaliitosselvityksessä selvitetään niin uuden, yhteisen kaupungin palvelu- kuin organisaatorakennettakin. Tätä kirjoitettaessa kuntaliitosselvityksen toinen vaihe on käynnissä, ja kuntaliitosselvitys valmistuu keväällä 2019. Mahdollisesta kuntaliitoksesta päättävät molempien kaupunkien valtuustot ensi vuoden kesäkuussa. Uusi kaupunki aloittaisi 1.1.2021.

Kaupunki käynnisti kuntaliitosselvityksen aikana vuosiksi 2018-2021 talouden tasapainottamisohjelman, jonka tarkoituksena on tervehdyttää kaupungin taloutta. Talouden tasapainottamisohjelmaa laatimassa on ollut laaja työryhmä, joka koostuu johtavista luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista. Talouden tasapainottamisohjelman linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 8.11.2018. Tasapainottamisohjelma on huomioitu tätä talousarviota laadittaessa. Ensimmäisessä vaiheessa haetaan kustannussäästöjä mm. kaupungille tarpeettomiksi käyneiden kiinteistöjen realisoinnilla. Todellisia kustannussäästöjä saadaan kuitenkin vain pureutumalla palvelujen rakenteeseen, laajuuteen ja järjestämiseen: mitä palveluja Kaskisten on järkevää jatkossa tuottaa itse ja missä laajuudessa? Tämä työ jatkuu myös tulevina vuosina.

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kaskisten kuntastrategiatyö käynnistyi kuluvan vuoden keväänä. Tavoitteena on, että viimeistään ensi keväänä Kaskisissäkin olisi viimein kuntastrategia ohjaamassa kunnan kaikkea toimintaa.

Sote- ja maakuntauudistuksen lykkääntymisestä johtuen ei talousarviokirjaan ole sisällytetty laskelmia uudistuksen vaikutuksista.

Minna Nikander
Kaupunginjohtaja
27. marraskuuta 2018

Yleisperustelut ja kehitysnäkymät

Yleinen taloudellinen tilanne Suomessa

Vuosi 2018 on nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun ennakoitaan kiihtyvän vielä viimevuotisesta. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vv. 2021-2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3 %. Yritysten tuotanto-odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu yhä ja palvelualojen myyntiodotukset ovat kohentuneet.

Työllisten määrä on noussut korkealle tasolle. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa v:n 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa v. 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 %:iin v. 2020.

Työttömyys on alkuvuonna laskenut nopeasti koko maassa ja kaikissa ikäryhmissä. Työllisyyden nopean kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee tänä vuonna selvästi edellisvuotta enemmän. Ennuste koko vuoden 2018 työttömyysasteeksi on 7,4%. Suotuisa kehitys jatkuu ja työttömyys vähenee tasaisesti. V. 2020 työttömyysasteen ennustetaan olevan 6,6 %.

Vuonna 2018 työllisyyden ja ansiotason nousu kiihdyttää yksityisen kulutuksen kasvua. Tästä syystä myös BKT:n kasvu nopeutuu viime vuodesta. Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Merkittävin yksittäinen hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Rakennusinvestointien arvioidaan vähenevän lähivuosina, koska asuntotuotanto on noussut poikkeuksellisen korkealle tasolle. Lisäksi monet liikerakennushankkeet ovat valmistumassa. Myönnettyjen rakennuslupien määrä on laskenut tammi-toukokuussa yli 10 % viime vuoteen verrattuna.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi.

Vuonna 2018 ansiotaso nousee 1,8 %. Palkkaliukumien on ennakoitu jäävän keskimääräistä pienemmiksi paikallisen sopimisen ja yrityskohtaisten erien vuoksi. Ansiotason nousu kiihtyy

2,6 %:iin v. 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden seurauksena. V. 2020 ansiotason nousua 3 %:iin kiihdyttävät edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen.

(Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus syksy 2018)

Kuntatalous

Kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosina 2018-2022 ripeämmin kuin viime vuosina. Tämä johtuu mm. sote-palvelutarpeen kasvusta ja menojen kasvua hillitsevien kuntatalouden sopeutustoimien hiipumisesta. Lisäksi henkilöstömenot kääntyvät jälleen kasvuun mm. ansiotason nousun seurauksena neljän peräkkäisen vuoden supistumisen jälkeen. Nettoinvestoinnit pysyvät lähivuosina korkealla tasolla. Nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja.

Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa tulevalla vuonna huomattavasti kevään 2018 kuntatalousohjelmassa esitettyä heikommaksi. Suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta kuntien verotulojen kehitys jää likimain viime vuoden tasolle eli lähes 600 miljoonaa euroa pienemmiksi kuin keväällä arvioitiin. Kuntien verokertymää v. 2018 pienentävät v:lta 2017 verovelvollisille tämän vuoden joulukuussa maksettavat poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset sekä v. 2017 sovellettujen veronsaajaryhmien jako-osuuksien oikaisu.

Suomen suhdannenousun ennakoidaan jatkuvan vielä tänä vuonna. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin n. 1,5 %:n vuosikasvuun tulevina vuosina. Julkista taloutta rasittavat rakenteelliset tekijät luovat paineita julkiseen talouteen myös 2020-luvulla. Ensi vuosikymmenellä suurin menojen kasvupaine kohdistuu hoito- ja hoivamenoihin väestön ikääntyessä.

Kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan v. 2019 kuluvasta vuodesta. Toimintamenoja kasvattavat lisääntyneen sote-palvelutarpeen lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat kuntatalouden palkkasummaa v. 2019 keskimäärin 2,4 %.

(Valtiovarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2019)

Kaskisten kaupungin tilanne ja kehitysnäkymät

Sote- ja maakuntaudistuksen tavoitteena on, että sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirrytään maakunnille 1.1.2021 alkaen. Tämän jälkeen kunnilla ei ole jatkossa merkittävää vastuuta sote-rahoituksesta vaan rahoitus siirrytään valtiolle. Samalla uudistuvat verotus ja kuntien järjestämien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä sekä sote-palvelujen rahoitusjärjestelmä kokonaisuudessaan. Koska sote- ja maakuntaudistuk-

seen liittyviä lakeja ei ole kuitenkaan vielä hyväksytty, suosittaa Kuntaliitto, ettei pelkän lakivalmistelun perusteella vielä huomioida v:n 2021 taloussuunnitelmassa mahdollista tulevaa uudistusta. Siksi myöskään Kaskisten v:n 2021 taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia.

Kaskisten väestö on ikääntynyt. Jotta kaupunki pysyy elinvoimaisena, myös sen väestörakenteen tulee olla monipuolinen. Kaskisten houkuttelevuutta asuinkuntana vahvistaa edelleen Pikkusahan ranta-alueen kaavoitus. Metsäinen alue rajautuu merenrantaan ja tarjoaa mahdollisuuksia kehittää siitä virkistyskäyttöön vahvasti tukeutuvaa pientalovaltaista asuin-aluetta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapainotusohjelman vuosiksi 2018-2021 8.11.2018. Osana talouden tasapainotusohjelmaa tulee kaupungin tarkastella myös konserniyhtiöiden toiminta- ja kehittämismahdollisuuksia kriittisesti. Myös konserniohjeistusta pitää terävöittää sekä kaupungin toimintaa ohjaavia sääntöjä päivittää.

Työ- ja elinkeinoministeriön tuottaman Alueiden vahvuuksien analyysin mukaan Pohjanmaa on kilpailukyvyiltään yksi Suomen vahvimpia maakuntia. Maakunnan yrityksissä panostetaankin keskimääräistä enemmän tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Kaskisten teollisuuteen on v:n 2018 aikana investoitu voimakkaasti, viimeisimpänä Metsä Boardin n. 6 milj. euron investointi Kaskisten tehtaan uuteen paalauslinjaan.

Yleisten positiivisten suhdannenäkymien myötä työllisyys on parantunut myös Suupohjan rannikkoseudulla. Kaskisten osalta työttömien työnhakijoiden osuus on muuta aluetta korkeampi: syyskuun 2018 lopulla Kaskisten työttömyysprosentti oli 7,0 %, Kristiinankaupungin 4,2 % ja Närpiön vain 2,4 %. Alhaiset työttömyysluvut eivät silti kerro koko totuutta, sillä koko Suupohjan rannikkoseutua vaivaa työvoiman heikko saatavuus. Tähän yhteiseen rekrytointiongelmahan pohditaan parhaillaan erilaisia ratkaisuja.

Pohjanmaan teollisuuden elinehto ovat hyvät kansainväliset liikenneyhteydet. Hyvät liikenneyhteydet mahdollistavat myös kotimarkkinoiden toimivuuden, työssäkäyntiliikenteen ja merellisen matkailun kehittämisen. Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että niin maantieverkostoa (erityisesti valtatie 8) kuin raideliikennettä kehitetään. Liikenneviraston kesällä antama lausunto Suupohjan radan lakkauttamisesta v:n 2019 loppuun mennessä, mikäli liikenne radalla ei vilkastu, on saanut aikaan tervetulleen joukkoliikkeen radan kehittämisen puolesta.

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtävälueellaan. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastra-

tegiaa ja edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa. Kunnan on huolehdittava tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiudesta. Suunnitellun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin voimavaroihin. Talouden tasapainoperiaate sisältää myös sen, etteivät kunnan sitoumukset ja niihin liittyvät riskit saa ylittää kunnan voimavaroja.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä seuraavaksi vuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talousarvion sitovuudesta on säädetty laissa. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvio on sitova lautakuntatasolla (yleishallinto, perusturvalautakunta, sivistyslautakunta, tekninen lautakunta). Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö.

Kunnan lakisääteiset ja vapaaehtoiset tehtävät

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan rahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnitellun toiminnan on oltava realistisia suhteessa käytettäviin varoihin. Kunnalla on kolmenlaisia tehtäviä resurssien osoittamisen pakollisuuden kannalta: subjektiiviset oikeudet, yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat tehtävät sekä vapaaehtoiset tehtävät.

Lainsäädännössä subjektiivisia oikeuksia ovat mm. välttämätön ja kiireellisesti järjestettävä toimeentulo ja huolenpito terveys- ja sosiaalipalveluissa, maksuton perusopetus, esiopetus, päivähoido, kodinhoidon tuki sekä vammais- ja lastensuojelupalvelut ja kuntouttava työtoiminta. Näihin tehtäviin on kunnan varattava tarvetta vastaava määrä eikä palvelua voi evätä vaikka määrärahaa ei olisi varattukaan.

Pääosa sosiaalitoimen ja terveydenhuollon palveluista sekä osa opetuspalveluista (mm. lukio ja ammatillinen peruskoulutus) kuuluu yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin. Kulttuuritoimessa lakisääteisiin palveluihin kuuluu mm. kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Lakisääteisiä ovat myös perusrakenteisiin liittyvät kaavoitus, rakennusvalvonta, vesihuolto, jätevedenpuhdistus, ympäristönsuojelu ja pelastuspalvelut. Näiden tehtävien hoitamiseen on kunnan varattava määrärahoja, mutta toiminnan laajuuden ja varattavien resurssien suhteen on harkintavaltaa.

Laissa säädettyjen tehtävien lisäksi kunta voi ottaa tehtäviä harkintansa mukaan. Tällaisia tehtäviä ovat mm. vapaa-aikatoimintaan liittyvät palvelut, vapaa sivistystyö, asuntotoimi, energiahuolto ja satamatoiminta.

Konserniohjeistus ja tavoitteet

Tavoitteet konsernijohdolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Valtuusto päättää myös kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuuston asettamilla strategisilla tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.

KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE ASETETUT TAVOITTEET

	TA2019	TS2020	TS2021
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet			
Konsernijohton raportoitava valtuustolle, krt/v	2 krt/v	2 krt/v	2 krt/v
tilikauden tulos	positiivinen	positiivinen	positiivinen
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet			
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kaupungin-hallitukselle/lautakunnalle, krt/v	2 krt/v	2 krt/v	2 krt/v

Pitkän aikavälin tavoite on, että konserniyhtiöt alkavat maksaa osinkoja kaupungille.

Alla esitetyt konserniyhtiöiden taloustiedot ja tunnusluvut eivät sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä, vaan ne ovat informatiivista tietoa yhtiöiden taloudellisesta tilanteesta.

Kaskisten satama

Talous t€	TP2017	B/ENN2018	B2019
Liikevaihto, t€	1505	1620	1787
Liiketulos, t€	242	113	161
Tilikauden tulos, t€	192	-25	123
Investoinnit, t€	726	553	114

Kaskisten energia

Talous t€	TP2017	B/ENN2018	B2019
Liikevaihto, t€	1080	1174	1181
Liiketulos, t€	-8	-1	15
Tilikauden tulos, t€	0	-16	3
Investoinnit, t€	74	53	330

Kaskisten asuntokehitys Oy

Kaskisten asuntokehitys Oy:llä ei ole ollut toimintaa. V. 2018 on jätetty ilmoitus kaupparekisteriin nimenmuutoksesta Kaskisten kiinteistöt Oy:ksi. Kaskisten kaupungin toimitilat ja tilapalvelut on suunniteltu tulevaisuudessa keskitettävän Kaskisten kiinteistöt Oy:n hallintaan.

Talous t€	TP2017	B/ENN2018	B2019
Liikevaihto, t€	0	0	0
Liiketulos, t€	-2	-2,5	-50
Tilikauden tulos, t€	-1	-2,5	-50
Investoinnit, t€	0	0	250

KOy Kaskisten Syväsatama

Talous t€	TP2017	B2018	B2019
Liikevaihto, t€	60	64	70
Liiketulos, t€	-41	-47	-55
Tilikauden tulos, t€	-44	-50	-58
Investoinnit, t€	125	9	0

Tuloslaskelmaosa

TULOSLASKELMA (UIK)	2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Toimintatulot					
Myyntituotot	517 974	478 645	599 645	598 145	598 145
Maksutuotot	502 906	486 650	488 400	487 800	487 800
Tuet&avustukset	59 741	19 400	3 000	3 000	3 000
Vuokratuotot	1 445 180	1 396 450	1 342 750	1 357 750	1 357 750
Muut tuotot	90 987	23 600	93 100	12 900	12 900
Yhteensä	2 616 788	2 404 745	2 526 895	2 459 595	2 459 595
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 271 228	-4 352 943	-4 656 383	-4 550 196	-4 556 846
Ostopalvelut	-5 374 701	-5 002 863	-5 447 500	-5 429 603	-5 427 603
Aineet&tarvikkeet	-825 699	-845 690	-877 590	-826 840	-818 540
Avustukset	-173 987	-150 050	-133 750	-131 250	-131 250
Muut kulut	-172 628	-226 042	-298 409	-178 050	-133 150
Yhteensä	-10 818	-10 577	-11 413	-11 115	-11 067
	242	588	632	939	389
Toimintakate	-8 201 454	-8 172 843	-8 886 737	-8 656 344	-8 607 794
Verotulot					
Kunnallisvero	4 837 248	4 866 000	5 085 800	5 228 500	5 324 500
Kiinteistövero	595 953	640 000	854 000	854 000	854 000
Yhteisövero	1 204 759	1 225 000	1 165 100	1 193 700	1 233 700
Yhteensä	6 637 960	6 731 000	7 104 900	7 276 200	7 412 200
Valtionosuudet	2 217 345	2 028 000	1 723 000	1 750 000	1 750 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-36 465	-50 000	-52 000	-52 000	-50 000
Vuosikate	617 386	536 157	-110 837	317 856	504 406
Poistot	-855 549	-898 139	-892 639	-892 639	-892 639
Satunnaiset tuotot	0	170 000	191 000	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-238 164	-191 982	-812 476	-574 783	-388 233
Tuloslaskelman tunnusluvut					
Toimintatuotot / Toimintakulut %	24	23	22	22	22
Vuosikate / Poistot	72	60	-12	36	57
Vuosikate euro / asukas	476	412	-87	249	396
Kertynyt yli-/alijäämä	7 473 545	7 281 563	6 469 087	5 894 304	5 506 071
Asukasluku 31.12.	1 296	1 300	1 274	1 274	1 274

Investointiosa

Investointibudjetti, t€	2019	2020	2021
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Hallinnon ohjelmistohankinnat	70 000	5 000	
Kaavoitus	60 000	60 000	60 000
	130 000	65 000	60 000
RAKENNUKSET			
Teknisen lämmön huoltohalli		150 000	
Kiinteistöjen saneeraukset (yksittäiset hankekustannukset <200 000e, muutetaan tarvittaessa erillisiksi määrärahoiksi)	255 000	260 000	250 000
Terveyskeskus, esisuunnittelu	50 000		
Päiväkoti, esisuunnittelu ja projektin käynnistäminen (vuokramalli)	50 000		
Koulurakennus	220 000		
Urheiluhallin saneeraus, lähiliikuntapaikat	300 000	350 000	400 000
	875 000	760 000	650 000
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
Painevesiviemärin uusiminen	258 000		
Infran saneeraus (yksittäiset hankekustannukset <200 000e, muutetaan tarvittaessa erillisiksi määrärahoiksi)	350 000	250 000	250 000
Marianrannan ranta-alueen kunnostussuunnittelu (toteutus edellyttää avustusta)	20 000		
	628 000	250 000	250 000
KONEET JA KALUSTO			
8-tien mainostaulu	3 000		
Tekninen kalusto	125 000		
	128 000	0	0
Menot	1 761 000	1 075 000	960 000
./. OKM:n avustuksen hakeminen liikuntapaikkarakentamiseen 30% (urheiluhalli)	-90 000	-105 000	-120 000
Tulot	-90 000	-105 000	-120 000
Netto	1 671 000	970 000	840 000

Rahoitusosa

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Tulorahoitus					
Vuosikate	617	536	-111	318	504
Tulorahoituksen korjauserät		170	0	0	0
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 505	-482	-1 761	-1 075	-960
Rahoitusosuudet investointeihin	28		90	105	120
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1	170			
Vars. toiminta ja inv. netto	-860	394	-1 782	-652	-336
Rahoitustoiminta					
Antolainasaamiset +					
Antolainasaamiset -					
Lainakannan muutokset:					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 200	0	4 900	2 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-682	-342	-2 400	-1 200	-350
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman lisäys					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-342	52	718	148	-686
Lainakanta 31.12.	3 941	3 599	6 099	6 899	6 549
Lainakanta/asukas	3 041	2 768	4 787	5 415	5 141
Kassavarat 31.12.	-715	-663	56	204	-482
Vuosikate/asukas	476	412	-87	249	396

Käyttötalousosa

Käyttötalous osastoittain

HALLINTO

Käyttötalous, t€ (ulk/sis)	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Ulkoiset	92	51	130	50	50
Sisäiset	461	475	486	422	421
Toimintatulot (+)	554	526	616	471	471
Ulkoiset	-953	-976	-1 036	-944	-952
Sisäiset	-203	-213	-216	-190	-190
Toimintamenot(-)	-1 157	-1 189	-1 252	-1 134	-1 142
Toimintakate	-603	-663	-636	-663	-672

PERUSTURVA

Käyttötalous, t€ (ulk/sis)	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Ulkoiset	431	407	416	416	416
Sisäiset	0	0	0	0	0
Toimintatulot (+)	431	407	416	416	416
Ulkoiset	-6 042	-5 807	-6 303	-6 295	-6 295
Sisäiset	-359	-333	-418	-302	-292
Toimintamenot(-)	-6 401	-6 141	-6 721	-6 598	-6 588
Toimintakate	-5 970	-5 734	-6 305	-6 182	-6 172

SIVISTYS

Käyttötalous, t€ (ulk/sis)	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Ulkoiset	159	107	120	120	120
Sisäiset	1	0	0	0	0
Toimintatulot (+)	159	107	120	120	120
Ulkoiset	-1 754	-1 757	-1 920	-1 924	-1 922
Sisäiset	-626	-721	-715	-650	-614
Toimintamenot(-)	-2 380	-2 478	-2 635	-2 574	-2 535
Toimintakate	-2 220	-2 371	-2 515	-2 454	-2 416

TEKNINEN

Käyttötalous, t€ (ulk/sis)	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Ulkoiset	1 934	1 840	1 861	1 862	1 862
Sisäiset	1 244	1 380	1 453	1 289	1 232
Toimintatulot (+)	3 179	3 220	3 314	3 151	3 094
Ulkoiset	-2 070	-2 037	-2 155	-1 953	-1 899
Sisäiset	-518	-588	-597	-563	-556
Toimintamenot(-)	-2 587	-2 625	-2 752	-2 516	-2 455
Toimintakate	592	595	562	636	639

KAUPUNKI YHTEENSÄ

Käyttötalous, t€ (ulk/sis)	TP2017	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
Ulkoiset	2 617	2 405	2 527	2 460	2 460
Sisäiset	1 706	1 856	1 940	1 710	1 653
Toimintatulot (+)	4 323	4 261	4 467	4 158	4 100
Ulkoiset	-10 818	-10 578	-11 414	-11 116	-11 067
Sisäiset	-1 706	-1 856	-1 940	-1 710	-1 653
Toimintamenot(-)	-12 525	-12 433	-13 354	-12 822	-12 720
Toimintakate	-8 201	-8 173	-8 887	-8 656	-8 607

Päätöksenteko ja hallinto

HALLINTO (ulk/sis)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
MYYNTITUOTOT	473 166	487 473	497 197	432 572	432 072
MAKSUTUOTOT	18	0	0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	45 157	16 400	0	0	0
VUOKRATUOTOT	0	0	26 500	26 500	26 500
MUUT TUOTOT	35 642	22 200	92 200	12 000	12 000
TOIMINTATUOTOT/TULOT	553 983	526 073	615 897	471 072	470 572
HENKILÖSTÖKULUT	-563 252	-567 145	-528 010	-433 580	-441 560
PALVELUJEN OSTOT	-503 633	-522 459	-619 842	-605 991	-605 691
AINEET, TARVIKKEET JA TA	-9 998	-16 700	-14 300	-14 100	-14 300
AVUSTUKSET	-17 634	-16 500	-17 500	-15 000	-15 000
MUUT KULUT	-62 447	-66 032	-71 334	-65 756	-65 756
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 156 964	-1 188 836	-1 250 986	-1 134 427	-1 142 307
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-602 981	-662 763	-635 089	-663 355	-671 735
SUUNNITELMAPOISTOT	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-602 981	-662 763	-635 089	-663 355	-671 735

Ylin päätöksenteko ja valvonta

- Valtuusto vastaa kaupungin strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin pitkän aikavälin tavoitteiden asettamisesta.
- Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.
- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastuksen ja toiminnan arvioinnin järjestäminen.
- Vaalilautakunnan vastuulla on vaalien järjestämiseen liittyviä tehtäviä. V. 2019 järjestetään eduskuntavaalit 14.4.2019 ja europarlamenttivaalit 26.5.2019.

Hallintopalvelut

Hallinnon tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaasti päätöksenteon, kaupungin organisaation ja palvelutuotannon tarvitsemat tukipalvelut. Hallintopalvelujen vastuualueeseen kuuluu hallintotoimisto, taloushallinto, ICT ja henkilöstöhallinto.

Toimintatavoitteet:

1. Kuntastrategian laatiminen ja toteuttaminen
2. Kaupungin talouden tasapainottaminen
3. Organisaation toiminnan kehittäminen, tehtäväkuvien ja ohjeistuksen selkeyttäminen; hallintosäännön ja palkkiosäännön päivittäminen sekä korvaussäännön laatiminen
4. Konserniohjauksen toteuttaminen
5. Sisäisen valvonnan kehittäminen
6. Kaupungin kiinteistöomaisuuden kartoittaminen; toimenpiteiden ja toiminnan suunnittelu ja aikatauluttaminen
7. Henkilöstörakenteen ja poissaolojen seuranta
8. Työhyvinvoinnin tukeminen, työterveyshuollon kilpailutus ja työhyvinvointiprojektin käynnistäminen
9. Palkanlaskenta: uuden palkanlaskentaohjelman käyttöönotto vuoden alusta ja ulkopuolisten palkanlaskentapalvelujen käyttömahdollisuuden selvittäminen.
10. Organisaation tietosuoja-asioiden saattaminen asetuksen mukaiselle tasolle sekä tietosuojastrategian laatiminen
11. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatiminen yhteistyössä johtoryhmän kanssa.
12. Kaupungin viestinnän kehittäminen ja viestintästrategian päivittäminen

Käyttötalouden perustelut

Suunnittelun epävarmuustekijöitä ovat vireillä olevat sote- ja maakuntauudistus ja kuntaliitosselvitys Närpiön kanssa. Molemmat aiheuttavat toteutuessaan yhteistoimintamenettelytarpeita koko organisaatiossa ja palveluiden ja tehtävien uudelleenjärjestelyä.

Näiden lisäksi talouden tasapainottamistarpeet ja talouden tasapainottamisohjelma tulevat ohjaamaan resurssointia ja tekemisen painopisteitä myös hallintopalveluissa. Selvitykset sekä henkilöstöhallinnon että taloushallinnon palveluiden ulkoistamisesta ovat meneillään ja toteutuessaan ulkoistaminen toisi muutoksia nykyisiin palvelunjärjestämistapoihin ja samalla osaston tehtäväkuviiin.

Organisaation toiminnan kehittämistä tavoitellaan sillä, että toimenkuvat ja työnjako käydään läpi ja selkeytetään. Henkilöstöhallinnossa painopistealueina ovat henkilöstörakenteen ja poissaolojen seuranta, työhyvinvoinnin tukeminen, yhteistyön kehittäminen työterveyshuollon kanssa sekä työterveyshuollon kilpailutus. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laaditaan yhteistyössä johtoryhmän kanssa.

Uusi palkanlaskentaohjelman otetaan käyttöön vuoden alusta. Toimintojen varmistamiseksi koulutetaan sijainen ja lisäksi selvitetään mahdollisuus hankkia palkanlaskentapalveluja ulkopuolelta.

Organisaation tietosuoja-asioiden päivittäminen on aloitettu v.2018 puolella ja vuodelle 2019 tavoitteena on saattaa tietosuoja-asiat asetuksen mukaiselle tasolle.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden tavoitteena on elinkeinostrategian toteuttaminen toimenpidesuunnitelman mukaisesti.

Toimintatavoitteet:

1. Yritysneuvontapalvelut yritystä suunnitteleville
2. Sijoittautumispalvelut yritystoimintaa Kaskisiin siirtyville yrityksille
3. Nykyisten yritysten kasvuun suunnatut kehittämispalvelut
4. Kärkitoimialojen kehittämistoimet
  - a. Kalasataman yrityspuiston kehittäminen
  - b. W.I.P Wood Industry Park – yritysverkoston kehittäminen
  - c. Saaristomatkailun kehittäminen
5. Positiivisen yritysilmapiirin kehittäminen
6. Näkyvyyden lisääminen maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

Käyttötalouden perustelut

Tavoitteena on toteuttaa elinkeinostrategiaan laadittu toimenpidesuunnitelma. Toimenpidesuunnitelma koostuu yritysneuvonta- ja kasvupalveluista alkaville ja nykyisille yrityksille sekä kärkitoimialojen kehittämistoimista.

Kaskisten elinkeinostrategiassa matkailu on yksi kärki. Viime vuosina on matkailijoiden määrää saatu kasvatettua pitkäjänteisellä markkinointityöllä ja erilaisilla tapahtumilla, joissa yhteistyökumppanina on toiminut Kaskisten Matkailu ry ja Kaskisten yrittäjät ry. Laadukkaiden tapahtumien järjestämisellä sekä markkinoinnilla parannetaan yritysten toimintamahdollisuuksia Kaskisissa.

Perusturva

Toiminta-ajatukset ja tavoitteet

Perusturvan tehtävänä on tuottaa laadukkaita, ennaltaehkäiseviä ja kustannustehokkaita palveluita.

PERUSTURVA (ulk/sis)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
MYyntITUOTOT	0	0	0	0	0
MAKSUTUOTOT	423 299	407 000	416 000	416 000	416 000
TUET JA AVUSTUKSET	2 115	0	0	0	0
VUOKRATUOTOT	0	0	0	0	0
MUUT TUOTOT	5 586	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT/TULOT	431 000	407 000	416 000	416 000	416 000
HENKILÖSTÖKULUT	-1 679 026	-1 748 420	-1 859 473	-1 859 473	-1 859 473
PALVELUJEN OSTOT	-4 306 308	-4 027 603	-4 437 099	-4 404 514	-4 404 514
AINEET, TARVIKKEET JA TA	-139 140	-140 500	-151 450	-144 950	-144 950
AVUSTUKSET	-139 272	-116 500	-98 500	-98 500	-98 500
MUUT KULUT	-137 206	-107 739	-174 529	-90 163	-80 163
TOIMINTAKULUT/MENOT	-6 400 952	-6 140 762	-6 721 051	-6 597 600	-6 587 600
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 969 952	-5 733 762	-6 305 051	-6 181 600	-6 171 600
SUUNNITELMAPOISTOT	-6 472	-6 472	-3 472	-3 472	-3 472
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 976 424	-5 740 234	-6 308 523	-6 185 072	-6 175 072

Käyttötalouden perustelut

Perusturvan kustannusten nousun hillitsemiseksi voidaan osa ostopalveluista kilpailuttaa. Rekrytointien tehostaminen mahdollistaisi ostopalvelujen asteittaisen vähentämisen. Myös ennaltaehkäisevään työhön panostaminen vaikuttaa kustannuksiin. Ennaltaehkäisevään työhön päihdepalvelujen, aikuissosiaalityön, lasten ja perheiden palvelujen sekä senioreiden kuntoutus- ja terveyspalvelujen alueella tulee varata lisäresursseja. Hyviin harrastus- ja liikuntamahdollisuuksiin panostaminen toimii myös ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä.

Henkilökunnan työhyvinvoinnista huolehtiminen on oleellista. Tehokkaan toiminnan edellytyksenä on riittävät tukipalvelut (mm. ICT-, talous-, sihteeripalvelut), toimivat työprosessit, asianmukaiset työvälineet ja tehtävän vaativuuden mukainen palkka.

Perusterveydenhuolto

Perusterveydenhuollon tehtävänä on tuottaa laadukkaat, ennaltaehkäisevät ja kustannustehokkaat perusterveydenhuollon palvelut.

Toimintatavoitteet

1. Terveyttä ja sairauksia hoidetaan perusterveydenhuollossa mahdollisimman pitkälle, jotta vältetään erikoissairaanhoidon siirtämistä.
2. Sairauksien ja liitännäissairauksien ennaltaehkäisy hoidonohjauksen kautta
3. Vuodeosastohoidon vähentäminen, sairauksien hoito avohuollossa sekä ennaltaehkäisevästi.
4. Nopea reagointi asiakkaan ongelmiin.
5. Hoitotarvikejakelun uudet kriteerit
6. Aktiivinen yhteistyö sosiaalitoimen kanssa yhteisissä tiloissa
7. Effic Life-care päivityksen käyttöönotto
8. Osallistuminen Sote valmisteluun

Toimenpideohjelma

1. Laadukas ja asiantunteva hoidonarviointi, potilaan hoito oikealla paikalla.
2. Potilaan kuntoutussuunnitelma osa hoitosuunnitelmaa
3. Ennaltaehkäisevät käynnit senioreille toteutetaan
4. Hoitosuunnitelmien tekeminen ja päivittäminen
5. Effican puheentunnistusohjelman käyttöönotto

Tavoitteet 2019 – 2021: Laadukkaat ja oikea-aikaiset perusterveydenhuollon palvelut

Henkilöstösuunnitelma 2018 – 2020: Lääkäripalvelut, 1 vastaavahoitaja, 2 sairaanhoitajaa, 1 terveydenhoitaja sekä 1 osastosihteerä.

Vuodeosastohoidon käyttö on vähentynyt. Hoitoketjuja on pystytty parantamaan yöpartio-toiminnan sekä tehokkaan Mariakodin intervallihoidon käytön vuoksi. Tämän lisäksi on aloitettu SAS-ryhmän toiminta ja lisätty tehokkuutta ja yhteistyötä sijoitusten suhteen.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoidon tehtävä on tuottaa korkealaatuiset erikoissairaanhoidon palvelut asiakkaan omalla kotimaisella äidinkielellä.

Toimintatavoitteet:

1. Nopea klinikkavalmiiden kotiutuminen erikoissairaanhoidosta
2. Lyhyet jonotusajat
3. Yhteispäivystyksen akuuttihoidonkäyntien vähentäminen

Toimenpideohjelma

1. Klinikavalmiiden nopea kotiutus.
2. Lähetteiden tarkka arviointi.
3. Nopea ja ajantasainen tiedonsiirto.

Sujuvat potilaan hoitoketjut sekä tiedonsiirto perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä.

Ympäristöterveydenhoito

Ympäristöterveydenhoidon toimialaan kuuluu asukkaiden elinympäristön turvallisuus sekä terveys.

Toimintatavoitteet

1. Puhdas juomavesi
2. Tartuntatautien hallinta
3. Puhdas ja terveellinen ympäristö

Toimenpideohjelmassa Infektiotyöryhmän kokoukset

Hammashuolto

Hammashuollon tehtävänä on järjestää terveyttä edistävä suunterveydenhuolto

Toimintatavoitteet:

1. Potilasjonot pysyvät alle 5 kk
2. Potilaiden hoito perustasolla erikoissairaanhoidon sijasta
3. Otetaan recall-järjestelmä uudelleen käyttöön.

Toimenpideohjelma:

Effica Lifecare käyttöönotto

Laadukas suunterveydenhuollon potilaiden hoito.

Lastenhoidon tuki

Lastenhoidontuen tehtävänä on kotona järjestettävän lapsen hoidon tukeminen.

Päihdehuolto

Päihdehuollon vastuulla on järjestää ennaltaehkäisevät päihdehuollon palvelut sekä yksilöllistä tukea itsenäiseen selviytymiseen.

Toimintatavoitteet:

1. Päihdekoordinaattorin palvelut
2. Aikuissoseaalityön tuki ja ohjaus asiakkaalle
3. Asiakkaan tarpeiden mukaisen päihdehuollon järjestäminen ostopalvelun kautta.

Toimenpideohjelma:

1. Ennaltaehkäisevän päihdetyön tekeminen
2. Tukea arjessa selviytymiseen

Toimeentuloturva

Toimeentuloturvan tehtäväkenttään kuuluu: perheen tukemista erilaisissa elämän tilanteissa, täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, työttömyyden hoito ja työmarkkinatuen korvaukset sekä kuntouttava työtoiminta.

Toimintatavoitteet:

1. Ohjaus ja neuvonta asiakkaan tilanteessa
2. Yhteistyö eri toimijoiden välillä
3. Jalkautuva sosiaalityö
4. Ehkäisevän toimeentulon myöntäminen lastensuojelullisin perustein.

Toimenpideohjelma:

1. uudet kriteerit toimeentulon myöntämiselle (K5 ja K2-kuntien yhteiset toimintaohjeet)
2. Päivittäinen yhteydenpito KELAn kanssa, joko sähköisen järjestelmän välityksellä tai puhe-
limitse.
3. Jalkautuva sosiaalityö

4. Pitkäaikaistyöttömyyden hoito (TYP-toiminta) työllisyyskoordinaattorin avulla
5. Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen ja valvonta (työllisyyskoordinaattori)
6. Yhteistyö KELAN, TE-toimiston ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa.

Asiakkaan elämäntilannetta tukevat ja kannattelevat sosiaalityön palvelut

Muut lasten ja perheiden palvelut, hallinto

Tämän alueen vastuulle kuuluu lasten ja perheiden hyvinvointia tukevat ja ennaltaehkäisevät palvelut, palvelutarpeen arvio, sosiaalityö, lapsiperheiden sosiaalityö, lapsiperheiden kotipalvelu, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, isyyden tunnistaminen, huolto- ja tapaa- missopimukset ja niiden valvonta, elatussopimukset, adoptioneuvonta, pitkäaikaistyöttömien palvelut (TYP), vammaispalvelun päätökset, koulukuraattoripalvelut, koulupsykologipalvelut, veteraanien palvelut, välitystiliasiakkaat sekä ulkomaalaisten kotouttaminen.

Toimintatavoitteet

1. Tehostettua perhetyötä pyritään tekemään enemmän omana työnä.
2. Lapsiperheiden tukeminen ennaltaehkäisevästi
3. Vanhemmuuden tukeminen
4. Lapsen aseman ja oikeuksien vahvistaminen
5. Tiivis yhteistyö K5 palveluiden kanssa.

Toimenpideohjelma

1. Lapsiperheiden sosiaalityön alaisen perhetyön kehittäminen.
2. Vanhemmuuden tukeminen
3. Työttömyyden hoito
4. Etsivän nuorisotyön aloittaminen

Vanhusten palvelut

Ikääntyneiden palvelujen tehtävänä on järjestää yksilölliset ja asiakkaan tarpeisiin vastaavat vanhustenhuollon palvelut. Toimen vastuulla on ikäihmisten ostopalvelut ja omaishoito

Toimintatavoitteet:

1. Asiakkaan palveluntarpeen arvioinnin mukaiset palvelut
2. Asiakkaan sekä omaishoitajan jaksamista tukevat palvelut, omaishoidon vapaiden järjestäminen

3. RAI Oulu-screenerin käyttö
4. Tuetun asumisen ostopalveluiden laadun seuranta

Toimenpideohjelma:

1. RAI Oulu-screenerin käyttö

Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on vähentää ostopalveluiden käyttöä. Vanhustyön ja vammaispalvelun kustannukset on eritelty kustannusten seurauksen helpottamiseksi sekä tilastoinnin takia. Ostopalveluissa vanhustenhuollossa on huomioitu omaishoitajille maksetut korvaukset. Vastaavasti vammaispalveluiden osalta ostopalveluissa on huomioitu henkilökohtaisten avustajien kustannukset.

Vammaisten palvelut

Tehtävänä on tuottaa vammaispalvelulain ja asiakkaan tarpeiden mukaiset yksilölliset palvelut: vammaispalvelut, kuljetuspalvelu, henkilökohtainen apu, asunnonmuutostyöt sekä tuetun asumisen ostopalvelut.

Toimintatavoitteet:

1. Palvelusuunnitelman mukaiset palvelut
2. Itsenäisyyden ja omaehtoisen selviytymisen tukeminen
3. Yhteistyö erityishuoltoapiirien Eskoo ja Kårkulla kanssa
4. K5 Vammaistyöryhmän työskentely
5. Kuljetuspalvelun myöntämisen päätökset

Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on tarjota vammaispalvelulain ja asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaiset palvelut.

Kotihoito

Kotihoito tarjoaa ihmisläheiset ja asiakaslähtöiset kotihoidon palvelut vuorokauden ympäri. Tehtäväkenttään kuuluu kotihoito, lapsiperheiden kotihoito ja kotisairaanhoido.

Toimintatavoitteet:

1. Hyvä asiakaskäyntien suunnittelu
2. Kuntouttava työote
3. Ihmisläheinen asiakkaiden kohtaaminen
4. Kotihoitoa vuorokauden ympäri

5. Ympäri vuorokautinen hoito sekä nopea vaste turvapuhelinhälytyksiin

Toimenpideohjelma:

1. Kotisairaanhoidon ja kotihoidon käyntien hyvä yhteissuunnittelu
2. Vivago raporttientulkinta
3. RAI-arvioinnit
4. Mobiilikirjauksen käyttöönotto

Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on tuottaa asiakkaiden kotona asumista tukevat laadukkaat ja nykyaikaiset kotihoidon palvelut.

Työnkierron käyttäminen työntekijöiden sijoittelussa on tuonut säästöä. Huomionarvoista on myös se, että kotihoidossa on tehty erittäin paljon työtä ilman sijaista ja näin ollen vajaalla miehityksellä.

Tukipalvelut

Asiakkaiden kotona asumista tukevat palvelut mahdollistavat kotona asumisen mahdollisimman pitkään.

Toimintatavoitteet:

1. Ateriapalvelun laadun kehittäminen
2. Vivago järjestelmän käytön laajentaminen
3. Pesulapalvelun joustavuus
4. Sauna ja peseytymispalvelun yksilöllisyys

Asiakkaiden kotona asumista tukevat palvelut, jotka mahdollistavat kotona asumisen mahdollisimman pitkään.

Mariakoti

Mariakoti tarjoaa laadukkaat ikäihmisten tuetun asumisen palvelut vanhustenhuollon toimialalla.

Toimintatavoitteet:

1. Yksilöllinen ja asiakkaan tarpeisiin perustuva hoito ja huolenpito
2. Asiakasta arvostava ja kunnioittava kohtaaminen
3. Huolellinen lääkehoito

4. Tarkka kustannusseuranta ja taloudellinen resurssien käyttö

Toimenpideohjelma

1. uuden Vivago -hälytysjärjestelmän käyttöönotto
2. RAI-arvioinnit

Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on tarjota laadukas ja asiakkaan tarpeisiin vastaava hoito ja huolenpito.

Sivistys

Toiminta-ajatukset ja tavoitteet

Sivistysosaston tehtävänä on tuottaa sivistystointa koskevan lainsäädännön mukaiset palvelut: varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, vapaa sivistystyö, kirjastopalvelut, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, sekä nuorisopalvelut.

SIVISTYS JA KULTTUURI (ulk/sis)	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
MYYNTITUOTOT	78 598	31 145	51 145	51 145	51 145
MAKSUTUOTOT	65 085	65 050	57 200	57 200	57 200
TUET JA AVUSTUKSET	4 763	3 000	3 000	3 000	3 000
VUOKRATUOTOT	9 103	7 150	8 000	8 000	8 000
MUUT TUOTOT	1 924	1 000	500	500	500
TOIMINTATUOTOT/TULOT	159 473	107 345	119 845	119 845	119 845
HENKILÖSTÖKULUT	-1 199 609	-1 250 534	-1 376 018	-1 394 638	-1 394 638
PALVELUJEN OSTOT	-696 643	-649 243	-714 543	-673 304	-673 304
AINEET, TARVIKKEET JA TA	-60 337	-73 290	-91 590	-81 090	-81 090
AVUSTUKSET	-17 080	-17 050	-17 750	-17 750	-17 750
MUUT KULUT	-405 898	-488 339	-434 967	-407 211	-368 611
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 379 567	-2 478 456	-2 634 868	-2 573 993	-2 535 393
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 220 094	-2 371 111	-2 515 023	-2 454 148	-2 415 548
SUUNNITELMAPOISTOT	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 220 094	-2 371 111	-2 515 023	-2 454 148	-2 415 548

Käyttötalouden perustelut

Kaskisten koulu

Laadukas, uuden opetussuunnitelman mukainen opetus ja kasvatus. Yksilöllisyyden arvostus ja erilaisuuden hyväksyntä. Tuetaan oppilaiden kasvua vastuuntuntoisina, sosiaalisina yksilöinä kaskislaisessa, suomalaisessa ja kansainvälisessä yhteisössä. Oppilaan kyky kehittyä muuttuvan ajan, yhteisön ja yhteiskunnan mukana.

Päämääränä on myönteisesti itseensä, toisiin ihmisiin ja tulevaisuuteensa suhtautuva oppilas. Hän on vastuuntuntoinen, tiedonhaluinen ja itsetunnon vahva.

Kansainvälistyvässä Suomessa oppilaat tarvitsevat kykyä ymmärtää ja säilyttää myös oma kulttuuriperintö ja oman juuret, suvaitsevaisuutta hyväksyä toisin ajattelevia ja toimivia sekä halua aktiivisesti laajentaa omaa kokemuspiiriä - turvallisesti ja vastuullisesti.

Toimiala: Perusopetus, luokat 1-6

Toimintatavoitteet:

1. Turvallinen ja viihtyisä kouluympäristö
2. Erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden tukeminen
3. Toimiva oppilashuolto
4. Yhteistyö koulun sidosryhmien kanssa

Toimenpideohjelma 2019:

1. Kolmiportainen tuki (tarkoituksenmukaisuus/yksilölliset tarpeet)
*ajantasainen seuranta
2. Moniammatillinen oppilashuolto (säännöllisyys/tarpeenmukaisuus)
*yhteisö/yksilö
3. Tapaamiset sidosryhmien kanssa, yhteistyö, Wilma
4. Uudet Chrome-hankinnat portaittain (2019-)
5. KiVa-koulu
6. KOSKI-palvelu käytössä (sisäänajot tehty ja koeajettu)

Tavoitteet 2020 - 2022

- * Henkilökunnan koulutus, ajantasainen ops-osaaminen
- * Opetustekninen varustelu ja käyttö monipuoliseksi/laaja-alaiseksi
- * Liikkuva koulu -kehittäminen + lisäys
- * Oppiva ja osallistava yhteisö
- * Oppimisympäristöhankinnat (tukien osallisuutta, toiminnallisuutta sekä hyvän ergonomian tarpeita sekä oppisen iloa - oppimispesät/innostava monipuolinen kalustus)

Yli / Alijäämän TA 2019, Top 5 muutokset

1. Kuljetuskustannukset
2. Henkilökulut (tuntikehysmuutokset)
3. Opetusteknisen varustuksen tarpeenmukainen päivittäminen

Kaskinen 2018 - 2024**Oppilastilastot suomenkieliset**

Lukuvuosi	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
Luokka 1	7	5	3	3	8	6
Luokka 2	4	7	5	3	3	8
Luokka 3	7	4	7	5	3	3
Luokka 4	4	7	4	7	5	3
Luokka 5	7	4	7	4	7	5
Luokka 6	6	7	4	7	4	7
YHT	35	34	30	29	30	32

Kaskö svenska skola

Visio/strategia: Koulun tulee tarjota monipuolista, uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta

Toimiala: Järjestää ruotsinkielistä peruskouluopetusta Peruskoululain mukaisesti

Sitovat toimintatavoitteet:

1. Turvallinen ja mukava kouluympäristö
2. Hyvät opiskelutottumukset
3. Toimiva oppilashuolto
4. Hyvä yhteistyö eri sidosryhmien kanssa
5. Oppilaiden tukeminen erityistuella
6. Myönteinen oppimisympäristö

Toimenpideohjelma 2019:

1. Uuden tekniikan hankkiminen (Cromebook, Ipad)
2. Varusteet puutyöluokkaan
3. Liikkuva koulu
4. Kiusaamista ennaltaehkäisevä KiVa-koulu
5. Oppilaiden kasvava osallisuus
6. Yhteiset tunnit/tilaisuudet suomenkielisen koulun kanssa

7. KOSKIn käyttöönotto

Tavoitteet 2020 - 2022

1. Interaktiivisen TV:n hankkiminen
2. oppimispesät

3. toimiva koulun piha
4. voimistelusal

Henkilöstösuunnitelma 2019 – 2022: Koulun kolmas virka täytetään vakinaisesti. Kouluavustajilla on houkutteleva määrä tunteja.

Oppilas- määrä 2017- 2022)					
Luokka	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
1	9	3	4	2	6
2	6	8	3	4	2
3	1	6	8	3	4
4	2	1	6	8	3
5	4	2	1	6	8
6	6	4	2	1	6
Yht.	28	24	24	24	29

Päiväkoti

Visio/strategia: Lapsen ja tämän vanhempien/huoltajien tarpeista lähtevän laadukkaan ja turvallisen varhaiskasvatuksen järjestäminen.

Toimiala: "Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus saada varhaiskasvatusta. Vanhemmat päättävät lapsensa osallistumisesta varhaiskasvatukseen."

Toimintatavoitteet:

1. Riittävä osaava henkilökunta
2. Terveet ja turvalliset puitteet toiminnalle
3. 1.9. 2018 voimaan astuneen varhaiskasvatuslain jalkauttaminen käytäntöön

Toimenpideohjelma 2019:

1. Varhaiskasvatussuunnitelman toteuttaminen ja varhaiskasvatuksen laadullinen kehittäminen
2. Uuden päiväkodin käyttäjälähtöinen suunnittelu

3. Yksilöllisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen yhteistyössä huoltajan ja lapsen kanssa: suunnitelman säännöllinen arviointi.

Yli / Alijäämän TA 2019, Top 5 muutokset

1. Palkkamenoissa varaudutaan uuden varhaiskasvatuslain edellyttämään ilta- yö- ja viikonloppuhoitoon, jotta mahdollisesti ilmaantuvaan tarpeeseen voidaan reagoida vaka-lain edellyttämällä vauhdilla. Huomioidaan varhaiskasvatuksen erityisopetuksen kulut, tiedossa olevat henkilökohtaisen avustajan tarpeet. Ja nostetaan sairaslomasijaisten budjettia toteutuman mukaiseksi

Tehtävänimike	HTV	lisätiedot
Päiväkodin johtaja	1	josta 50% esikoulun opettajana
Varhaiskasvatuksen opettaja / esikoulu	0,5	
Varhaiskasvatuksen opettaja	2,5	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	4	
Yhteensä	8	

RYHMÄ	lapsimäärä syyskuu 2018 mukaan
Simpukat 0-3	10 joista 1v tai alle: 4
Mustekalat 3-5	19
Esikoulu suomenkielinen	6
Esikoulu ruotsinkielinen	3
Koululaisia aamuhoidossa klo 7-9	6

Kokopäivähoitossa olevien lasten osuus noin 90% varhaiskasvatukseen osallistuvista.

Iltahoitoa tarvitsee satunnaisesti 3 lasta

Yö- ja viikonloppu: 0

Perhepäivähoito henkilöstö htv	1
Perhepäivähoito lapsimäärä	4
Iltapäivähoito henkilöstö htv	0,5
Iltapäivähoito 12-17 lapsimäärä	7

Nuorisotoimi

Visio/strategia: Toiminnalla tuetaan nuorten kehitystä ja itsenäistymisprosessia, edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta ja vahvistetaan heidän sosiaalista identiteettiä. Myös parannetaan heidän kasvu- ja elinehtoja sekä järjestetään mielekästä vapaa-ajanviettoa ja tuetaan terveitä elämäntapoja.

Toimiala: Nuorisotyö

Nuorisolaki 1285/2016 : nuorisotalon toiminta, kerhotoiminta, leiri- ja retkitoiminta. Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen. Nuorisotiedotus järjestetään Decibel.fi nuorisoportaalien kautta. Nuorten osallisuutta tuetaan. Järjestetään kansainvälistä tiedotusta, osallistutaan Erasmus + ohjelmaan vastaanottavana EVS-tahona. Poikkihallinnollinen yhteistyö; Sesamryhmä Närpiössä ja poikkihallinnollinen verkosto Kristiinankaupungissa. Paikallinen yhteistyö, Suupohjan alue sekä yhteistyö seurakunnan kanssa. Nuorisotyö on tukea, ohjausta ja palvelujen tarjontaa, jonka nuori itse valitsee, hyväksyy ja kokee omakseen.

Toimintatavoitteet:

- 1.Nuorisotalon avoin toiminta 9kk, 2 päivää viikko, lisäksi avoinna vapaaehtoisten turvin.
- 2.Nuorisovaltuusto vaikuttaa ja toimii.
- 3.Kerhotoimintaa keväällä leivontakerho 8-12 vuotiaille, tyttöjen kerho koululla 10-13 vuotiaille ja salibandy 12-16 vuotiaille. Avin kerhoavustuksen rahoittamana 4 kerhoa syyslukaudessa. Leivontakerho 8-12 vuotiaille, Bellaryhmä tytöille 12-16 vuotiaille, salibandy 12-16 vuotiaille ja kuntosaliryhmä 13-18 vuotiaille.
- 4.Erasmus +, Euroopan solidarisuuskoukko, EVS-vapaaehtoisten vastaanottaminen ja kansainväliset illat.
- 5.Decibel.fi nuorisoportaalit.
- 6.Nuorten osallisuus, esim. skeittipuisto,frisbeegolf ja rantalentopallo.
7. Poikkihallinnollinen yhteistyö, Suupohjan alueen yhteistyö ja yhteistyö seurakunnan kanssa.
- 8.Talviloma-syyslomaohjelmat, retket ja mahdollisesti leirit.

Toimenpideohjelma 2019:

- 1.Nuorisotalon toiminnan järjestäminen, avoin toiminta, kerhotoiminta ja tapahtumat.
- 2.Nuorten vaikuttamisen edistäminen kunnassa, Nuorisovaltuusto ja nuorten osallisuus.
- 3.Nuorisotyön avustukset yhdistyksille ja ryhmille, jaetaan keväällä 2018.
- 4.Nuorisotyön tiedotus, Decibel.fi, oma tiedotus, sosiaalinen media nuorisotyössä.
- 5.Kansainvälinen nuorisotyö, 2 EVS-vapaaehtoista 1.1-31.12.2019.

Tavoitteet 2020 - 2021

Järjestetään toimintaa niin että Kaskislaisista nuorista tulee aktiivisia ja vastuullisia toimijoita, joilla on terveelliset elämäntavat sekä turvallinen, viihtyisä yhteisö harrastaa ja toimia.

Yli / Alijäämän TA 2019, Top 5 muutokset

1. Nuorisovaltuuston määräraha 1.000 € sisältyy budjettiin.

Henkilöstösuunnitelma 2019 – 2021: Suunnitelmat tehty nykyisillä resursseilla.

Liikuntatoimi

Visio/strategia: Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle, järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Tukea seuratoimintaa ja muuta kansalaistoimintaa. Rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.

Toimiala: Liikuntatyö

Liikuntalaki 390/2015. Liikuntatyön avustukset, seurojen ja ryhmien tukeminen. Eri ikäisten liikuntakerhot, tiedotus liikuntasektorista, kuntokampanjat ja tapahtumat.

Toimintatavoitteet:

1. Liikuntatoiminnan avustukset urheiluseuroille.
2. Seurojen kanssa tehdyt sopimukset liikuntapaikkojen kunnossapidosta.
3. Kuntokampanjat, kevät ja syksy.
4. Liikunta-alueiden hoitosuunnitelmat teknisen osaston kanssa.
5. Liikuntatapahtumat

Toimenpideohjelma 2019:

1. Liikuntavälinehankinnat tarpeen mukaan.
2. Liikunta-alueiden hoitosopimukset seurojen kanssa
3. Kuntokampanjasuoritusten seuranta.
4. Liikuntakerhojen järjestäminen urheiluhallissa eri ikäryhmille. Yhteistyössä seurojen kanssa tennis, yleisurheilu, jalkapallo ja ammunta. Omana toimintana alle kouluikäisten ryhmä. Seurataan ryhmien osallistujamääriä.
5. Hallimestaruuskilpailut yleisurheilussa

Tavoitteet 2020 - 2021

Järjestetään resurssien mukaista liikuntatoimintaa. Tuetaan seuroja avustuksin. Liikuntapaikkojen ylläpito ja kehittäminen.

Yli / Alijäämän TA 2019, Top 5 muutokset

1.Marianrannan pururata ei ole enää kunnossa.

Henkilöstösuunnitelma 2019 – 2021: 20 % liikuntatyö. Suunnitelmat tehty nykyisillä resursseilla.

Urheiluhalli

Visio/strategia: Urheiluhalli pyritään saamaan monen liikuntaryhmän ja kuntoilijan käyttöön.

Toimiala: Liikuntatoimintaa ja kuntosalitoimintaa.

Toimintatavoitteet:

- 1.Kävijämäärien arviointi, seurojen käyttökerrat ja luovutetut kuntosaliavaimet.
- 2.Avaimien luovutus kuntosalikäyttäjille nuorisotoimistosta.
- 3.Eri käyttäjäryhmien huomioiminen, lapset, nuoret, työikäiset ja seniorit.

Kansalaisopisto

Visio/strategia: Vapaan sivistystyön tarkoitus ja tavoitteet (21.8.1998/632 §1)

"Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus."

Toimiala: Kaskisten kaupungin kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia kehittyä oppimalla.

Opisto vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä. Elinikäinen oppiminen edistää henkistä ja aineellista kasvua. Kansalaisopistonpalvelut ovat laadukkaita, edullisia ja helposti saatavilla. Kansalaisopisto on sivistyslautakunnan alainen oppilaitos.

Toimintatavoitteet:

1. Monipuolinen kurssiohjelma, jossa pyritään tunnistamaan eri kohderyhmien tarpeet: läpi lukuvuoden kulkevia päiväkursseja työelämän ulkopuolella oleville opiskelijoille, mutta myös iltapäivä/iltakursseja sekä lyhytkursseja lapsille, nuorille ja työelämässä oleville.

Toimenpideohjelma 2018:

1. Opiston kurssiohjelman suunnittelu ja toteuttaminen.
2. Markkinoinnin ja viestinnän tehostaminen opiskelijapohjan laajentamiseksi
3. Supistetaan tuntiopetusta 6000 eurolla, noin kahden kurssin verran
4. ostetaan uusi sirkkeli, vanha menossa rikki, kustannus jaetaan koulujen kesken.

Tavoitteet 2019 - 2020

Verkkomaksamisen käyttöönotto ilmoittautumisen yhteydessä.

Kansalaisopisto 2017-18				
Mittarit	kevät 2017	syksy 2017	kevät 2018	syksy 2018
Kurssit	32	33	37	29
Opetustunnit	1119	1000	1095	n 812
Henkilökunta	vakinaiset 1,5	1,5	1,2	0,2
	väliaik. 17	14	15	17

Kirjasto

Visio/strategia: Kirjasto tarjoaa eri kieli- ja ikäryhmille tasavertaiset mahdollisuudet nauttia kirjastolain mukaisista palveluista.

Toimiala: "Lain yleisistä kirjastoista 1492/2016 mukaan kirjasto edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus."

Toimintatavoitteet:

1. Ylläpitää ja kehittää kirjastolain mukaisia kirjastopalveluja eri asiakasryhmille
2. Ylläpitää aktiivista yhteistyötä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa: kirjastokäynnit ja siirtokokoelmat
3. Internetin, printterin ja kopiokoneen käyttömahdollisuus (jälkimmäiset 2 maksullisia)
4. Ylläpitää ja pitää esillä kirjastotilan tarjoamia mahdollisuuksia opiskeluun, etätyöhön tai kokoontumiseen

5. Kaskinen on osa Eepos-kirjastoyhteistyötä. Asiakkaat voivat kaukolainata Eepos-kirjastojen aineistoja, sekä Vaasan maakuntakirjaston ja Fredrika-kirjastojen aineistoja.

Toimenpideohjelma 2019:

1. Taata sujuvat kirjastopalvelut keskeisellä paikalla ja kehittää ajastaan jälkeen jäänyttä kirjastotilaa kirjastolain edellyttämällä tavalla. Mahdollisesti väliaikaisesti tai pysyvästi toisessa paikassa.
2. Saada kokoelmatyö ja poistot ajan tasalle. Erytisen tärkeää, mikäli kirjasto muuttaa.
3. Parantaa kirjaston saavutettavuutta eri käyttäjäryhmissä Meidän kirjastomme -hankkeen avulla kehittämällä kirjastotilan viihtyisyyttä ja lain edellyttämää monikäyttöisyyttä, sekä verkottamalla entistä paremmin muiden sivistyspalveluiden sekä vanhuspalveluiden kanssa.
4. Hankintaan lainaus- ja palautusautomaatti (3700€), jonka avulla aukioloa voidaan lisätä.

Kulttuuri

Visio/strategia: Kulttuuritoimi tukee asukkaiden viihtyvyyttä ja henkistä vireyttä, kehittää ja ylläpitää kaupunkikuvaa sekä tukee yksityisiä ja yhteisöjä kulttuurituotannon ja kulttuurikasvatuksen alalla.

Toimiala: Kulttuurityö, laki kuntien kulttuuritoiminnasta 3.8.1992/728. Kulttuuritoimi tukee järjestöjen ja yksittäisten kaupunkilaisten toimintaa sekä toimii joidenkin tapahtumien järjestäjänä. Kulttuuritoimi ylläpitää Kalastusmuseota ja Bladhin taloa. Kulttuurityö on yhteistyössä muiden hallintokuntien sekä kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa.

Toimintatavoitteet:

1. Bladhin talon vuokratoiminta ja talon varausten hallinnointi eri käyttäjien kesken
2. Kulttuuriavustukset yhdistysten ja yksityisten toimintaan
3. Kalarantapäivien järjestäminen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
4. Yhteistyö Kaskisten Musiikkikesä -tapahtuman järjestämiseksi sitä tuottavan yhdistyksen kanssa.
5. Yhteistyö alueen kulttuuritoimijoiden kanssa.
6. Kaskisten kulttuuripalkinto jaetaan.
7. Kaupungissa toimivien kulttuurialan toimijoiden välisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen

Tekninen

Toiminta-ajatukset ja tavoitteet

Tekninen toimi on aktiivisesti mukana kaupungin kehittämistyössä.

TEKNINEN	TP	TA	TA	TS	TS
Vastuuhenkilö	2017	2018	2019	2020	2021
MYYNTITUOTOT	1 052 093	1 124 647	1 303 490	1 248 478	1 242 158
MAKSUTUOTOT	37 592	48 350	50 850	46 850	46 850
TUET JA AVUSTUKSET	7 706	0	0	0	0
VUOKRATUOTOT	2 033 528	2 046 750	1 959 724	1 867 764	1 816 564
MUUT TUOTOT	47 834	400	400	400	400
TOIMINTATUOTOT/TULOT	3 178 753	3 220 147	3 314 464	3 163 492	3 105 972
HENKILÖSTÖKULUT	-829 338	-786 844	-892 882	-862 505	-861 175
PALVELUJEN OSTOT	-977 101	-1 001 929	-960 782	-909 430	-901 410
AINEET, TARVIKKEET JA TA	-616 223	-615 200	-620 250	-586 700	-578 200
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0
MUUT KULUT	-164 527	-221 381	-278 072	-156 986	-114 086
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 587 189	-2 625 354	-2 751 986	-2 515 621	-2 454 871
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	591 564	594 793	562 478	647 871	651 101
SUUNNITELMAPOISTOT	-849 077	-891 667	-889 167	-889 167	-889 167
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-257 513	-296 874	-326 689	-241 296	-238 066

Käyttötalouden perustelut

Tekninen osasto

1. Kehittää kaupunkikonsernin henkilöstön resurssien hyödyntämistä.
2. Kehittää sisäistä yhteistyötä, kiinteistöhuollon tehostamista.
3. Annettujen resurssien puitteissa pitää yhdyskuntatekniikka kunnossa - ikääntyneet rakenteet vaativat uusimista / korjaamista
4. Annettujen resurssien puitteissa pitää rakennuskanta kunnossa - ikääntyneet rakennukset vaativat uusimista / korjaamista / purkamista.

5. Lainsäädännön muutoksia seurattava ja toimittava muutosten edellyttämällä tavalla.
6. Huolehditaan, että investointien aikaiset ym. vakuutukset ovat kunnossa.
7. Metsäomaisuuden hoito.
8. Ajantasainen tieto kaupungin nettisivuille, Suomi.fi -sivustolle jne.
9. Vieraslajien poistosuunnitelma ja vieraslajien poisto.

Kaavoitus

1. Kaavoituspalvelut ostopalveluna ja kaavojen tarkistukset kaupunkialueella.
2. Kehittää kaupunkirakentamista maapoliittisen ohjelman mukaisesti
3. Ylläpidetään valmius uusien asuntoalueiden kaavoittamiseen.
4. Pohjakarttaa päivitetään.

Rakennusvalvonta

1. Palvella asiakkaita joustavasti.
2. Yhteydenpito muihin viranomaisiin.
3. Rakennetun ympäristön valvonta.
4. Seurataan lakimuutoksia ja toimitaan niiden edellyttämällä tavalla.
5. Lomakkeet päivitettävä ja laitettava nettisivuille asiakkaiden käytettäväksi.

Kaupungin henkilöstö

Virat ja toimet	2018	B2019	
YLEISHALLINTO			
Kaupunginjohtaja	1	1	
Elinkeinoasiamies	1	1	määräaik.
Matkailu- ja markkinointisihteeri	0,5	0	
Hallintojohtaja	1	1	
Kanslisti	1	1	
Kielenkääntäjä	1	1	
Palkkasihteeri	1	1	
Talousjohtaja	1	1	
Taloussihteeri	1	1	
	8,5	8	
PERUSTURVAN HALLINTO			
Perusturvajohtaja	1	1	
Sosiaalityöntekijä	1	1	
Työllistämiskoordinaattori	1	1	
Kanslisti	1	1	
	4	4	
VANHUSTENHUOLTO			
Vastaava hoitaja	1	1	
Sairaanhoitaja	4	4	
Lähihoitaja	16	16	
	21	21	
TERVEYSKESKUS			
Sairaanhoitaja	3	3	
Terveystenhoitaja	1	1	
Osastosihteeri	1	1	
Hammaslääkäri	1	1	
Hammashoitaja	1	1	
	7	7	
KOULU			
Luokanopettaja	6	6	1 määräaik.
Tuntiopettaja	2	2	
Erityisopettaja	1	1	
Koulunkäyntiavustaja	6	6	1 määräaik.
	15	15	
SIVISTYS			
Sivistys- ja kirjastotoimenjohtaja	1	1	
Kirjastovirkailija	0,75	0,75	

Nuorisosihteeri	1	1	
Tekstiilityönopettaja	1	0	
Kanslisti	0,4	0,7	
	4,15	3,45	
VARHAISKASVATUS			
Päiväkodin johtaja	1	1	
Lastentarhanopettaja	3	3	
Lastenhoitaja	1	1	
Lähihoitaja	4	4	
Avustaja	1	1	määräaik.
Perhepäivähoitaja	1	1	
	10	10	
TEKNINEN			
Tekninen johtaja	1	1	
Kanslisti	0,6	0,8	määräaik.
Rakennusinsinööri	1	0	
Ammattimies	5	6	
Puistotyöntekijä	0,3	0,3	
Siivooja	5,5	5	
Ruokapalveluesimies	1	1	
Kokki	1	1	
Ravitsemistyöntekijä	3,5	3,5	
	18,9	18,6	
	88,55	87,05	

Liitteet

- 1.1 Talouden tasapainottamisohjelma
- 1.2 Käyttötalouden sitovuustasot
- 1.3 Kuntien palvelutuotannon nettokustannuksia v.2017

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet	TA2019	TS2020	TS 2021
Toimintatulojen muutokset (+lis, -väh)	83	0	0
Vesi- ja jätevesimaksujen korotus	50		
Maanvuokrien korotus	20		
Mariakodin vuokrien korotus	13		
Toimintamenojen muutokset (- lis, +väh)	115	61	0
Hallinto- ja tietohallintopalvelujen ulkoistaminen	10	50	
Toimisto- ja hallintokulujen läpikäynti	11		
Työterveyshuollon korvausluokan muutos	8		
Käytöstä poistetut kiinteistöt kylmäksi	33		
Keskuskeittiön hankintojen kilpailutus	5		
Katuvalojen palamisaikataulun muutokset	5		
Matkailusihteerin töiden uudelleenorganisointi	23		
Hammashuollon siivoussopimus	18		
Yhden tuetun bussivuoron päättyminen	3	6	
KV:n kokousten televisioinnille vaihtoehto		5	
Verotulojen muutokset (- lis, +väh)	250	250	250
Kiinteistöverojen nosto	250	250	250

Käyttötalouden talousarviorakenne

Sitovuustaso

YLEISHALLINTO

YLEISJOHTO

- 1111 VALTUUSTO JA HALLITUS
- 1112 ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN
- 1113 VAALIT
- 1114 TILINTARKASTUS
- 1115 MATKAILU
- 1124 TYÖSUOJELU

HALLINTOPALVELUT

- 1121 HALLINTOTOIMISTO
- 1122 TALOUSHALLINTO/IT
- 1123 HENKILÖSTÖHALLINTO

PERUSTURVALAUTAKUNTA

TERVEYSPALVELUT

- 2001 PERUSTERVEYDENHUOLTO
- 2002 ERIKOISSAIRAANHOITO
- 2003 YMPÄRISTÖTERVEYDENHOITO
- 2004 HAMMASHUOLTO

PERHEPALVELUT

- 2201 LASTEN HOIDON TUKI
- 2202 PÄIHDEHUOLTO
- 2203 TOIMEENTULOTURVA
- 2204 MUUT LASTEN JA PERH.PALVELUT, HALLINTO
- 2207 VANHUSTEN PALVELUT
- 2208 VAMMAISTEN PALVELUT

KOTIPALVELU JA VANH.LAITOSHOITO

- 2301 KOTIHOITO
- 2302 TUKIPALVELU
- 2303 MARIAKOTI

SIVISTYSLAUTAKUNTA

PERUSKOULUT

- 3004 RUOTSINKIELINEN ALA-ASTE
- 3005 KASKISTEN KOULU
- 3006 KOTIKUNTA

LASTEN PÄIVÄHOITO

- 3007 ESIOPETUS
- 3008 ILTIS
- 3009 PÄIVÄKOTI
- 3010 PERHEPÄIVÄHOITO

MUU OPETUS

3102 AMMATILLISET KOULUT

LIIKUNTA JA NUORISO

3201 NUORISO

3202 LIIKUNTA

3203 URHEILUHALLI

MUU KULTTUURI JA VAPAA AIKA

3301 SIV. JA KULTTUURITOIMEN HALL

3302 KANSALAI SOPISTO

3303 KIRJASTO

3304 KULTTUURI

TEKNINEN LAUTAKUNTA**YHDYSKUNTAPALVELUT**

5001 TEKNINEN HALLINTO

5002 KAAVOITUS JA MITTAUS

5003 RAKENNUSVALVONTA

5006 ÖLJYNTORJUNTA

5007 SIIVOUS

5008 KEITTIÖ

5009 TEKNISET TYÖT

ALUEET

5101 KADUT

5102 VIHERALUEET JA TORI

5103 LIIKUNTAPAIKAT

TOIMITILAT

5201 KAUPUNGINTALO

5202 KOULURAKENNUKSET

5203 PÄIVÄKOTI

5204 MARIAKOTI

5205 NUORISOTALO

5206 KIRJASTO

5207 URHEILUHALLI

5208 VIRKISTYSRAKENNUKSET/MATKAILU

5209 KALARANTA JA MUSEO

5210 VIRASTOTALO

5211 TEKNINEN KESKUS

5212 MUUT RAKENNUKSET

5213 BLADINTALO

5214 PAKASTAMO

5215 KALASATAMAN HALLI SS

5216 TERVEYSKESKUS

5217 Päiväkodin väistötila

SATAMA

5301 SATAMA/ULKOMAAN LIIKENNE

5302 SATAMAT/KOTIMAAN LIIKENNE

5303 PIENVENESATAMAT

VESIHUOLTO

5401 VESIHUOLTO

VUOKRATUT ASUNNOT ja TONTIT

5501 KASKÖHUS

5502 SATAMAKATU 17

5503 ELÄKELÄISTALO

5504 ASUNNOT JA MUUT VUOKRATUT TILAT

5505 TONTIT

5506 Muut vuokrat

